

GŁOS NARODU

Wychodzi trzy razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadsyłać należy franko do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopłacone nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcyja nie zwraca.

ADRES RED: Ul. św. Tomasza 1. 35; Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracji i drukarni Nr 3344. Adr. telegr.: „Głos Narodu” Kraków.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., z odnośnym do domu dopłaca się 90 hal. miesięcznie.

Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 h.

Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckiem kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 halerzy.

Cena numeru pojedynczego 6 halerzy.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu”; ulica św. Tomasza 1. 35; — Odnośnica za wiersz drobnym pismem (petit) 20 halerzy skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 90 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. — Nekrologi i t. d. 100 og od wiersza. — Komunikaty prywatne po kronice: 1 kor. od wiersza. — Załączniki do „Głosu Narodu” (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, po 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów. Za miejscowe ogłoszenia przyjmuje w Wiedniu Haasen i Vogler, M. Lukes; H. Schalek; E. Braun; H. Mosse, H. Friedl; A. Joessel w Berlinie F. E. Coe; w Budapeszcie J. Leopold Eduard Braun.

Biuletyn austro-węgierski.

Urzędowo donoszą: Wiedeń, 29 listopada.

Rosyjski teren wojenny.

Zadne szczególne wydarzenia.

Włoski teren wojenny.

Bitwa nad Soczą trwa dalej. Także wczoraj zacięte walki zakończyły się znowu dla naszych wojsk tu pełnym zatrzymaniem wszystkich swych stanowisk.

Przeciw goryckiemu przyczółkowi mostowemu wyprowadzili Włosi ponownie nowe pułki. Bez względu na ich bezskuteczne straty nastąpił szturm za szturmem.

Tylko koło Oslavji i na Podgorze udało się nieprzyjacielowi wtargnąć do naszych stanowisk, ale został stamtąd z powrotem wyrzucony.

Zresztą rozbiły się wszystkie jego ataki już w naszym ogniu.

Obszar z obu stron San Michele zaatakowały bezskutecznie również bardzo znaczne siły włoskie.

Koło San Martino brały wybitny udział w walkach pułk piechoty nr 39, i chebski pułk piechoty pospolitego ruszenia nr 6.

W północnym odcinku Soczy odparto gwałtowne ataki na nasze stanowiska górskie na północ od Tolminu.

Południowo-wschodni teren.

Nasza ofenzywa przeciw północnej i północno-wschodniej Czarnogórze ma normalny przebieg.

C. i k. wojska posuwają się przez siodło Me-

talka i na południe od Priboj.

Bułgarzy ścigają w kierunku Prizrenu.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler, polny marszałek porucznik.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, 29 listopada.

Wielka główna kwatera donosi dnia 29 listopada:

Wschodni teren.

Położenie na ogół niezmiennione.

Zachodni teren.

Na całym froncie przy pogodzie i mrozie panowała ożywiona działalność artyleryjska i lotnicza.

Na północ od St. Mihel zmuszono nieprzyjacielski aparat lotniczy do wylądowania przed

naszym frontem i zniszczono go naszym ogniem artyleryjskim.

W Comines zostało w ubiegłych dwu tygodniach 22 mieszkańców zabitych, a 8 poranionych ogniem nieprzyjacielskim.

Bałkański teren

Pościg trwa dalej.

Wzięto do niewoli przeszło 1.500 Serbów. Wczorajsze sprawozdanie o dotychczasowym przebiegu serbskich operacji wojennych należy

jeszcze uzupełnić tem, że ogółem zabrano Serbom 502 dział, między temi wiele ciężkich.

Naczelne kierownictwo armii.

Biuletyn bułgarski.

Sofia. Dnia 27. listopada. Urzędowo donoszą: Na froncie serbskim ścigamy nieprzyjaciela energicznie mimo ciężkich klimatycznych warunków.

Podczas pobytu naprzód w kierunku Prizrenu wzięliśmy do niewoli 3000 jeńców i zdobyliśmy 8 dział.

W odroczku na Czarnogórze niszczą Serbowie wszystkie polne i ciężkie działa, jakie jeszcze

mają i cofają się jedynie z działami górskimi.

Nasz marsz naprzód w kierunku Prizrenu odbywa się w dalszym ciągu.

Na południowo-macedońskim froncie obsadzili nasze wojska dnia 26. listopada ostatnie serbskie stanowisko na drodze Prilep—Monastyr.

Koło Ałince cofnęli się Serbowie w kierunku Monastyru.

Na granicy Czarnogóry,

Front czarnogórski bi-gnie dziś z Budni nad Adryatykiem poprzez górę Lowezen wzdłuż granicy hercegowińskiej ku Limowi, skąd w ostrym zatonie skręca ku południowi, gdzie na linii Plevje—Ipek znajduje swe ujście w obszarze, w którym gromadzi się północna grupa pobitych wojsk serbskich.

Na zachodnim froncie czarnogórskim, — jak pisze znany korespondent wojenny E. Lennhoff — wojska austro-węgierskie oczyściły oponawy od roku przez Czarnogóredów obszar Foczy, jak również obszar Celebic wraz z górami granicznymi. Z Celebic widzi się daleką drogę do Pljevlje i koszary tureckiej żandarmerji w wąwozie Metallki, który zdobyła jedna z grup austro-węgierskich, postępujących z Gorazdy przez Czajnicę. Grupa ta znajduje się obecnie w odległości dwóch dniennych marszów od Plevlja, do którego zdąża również inna kolumna ze strony Prjepola.

Z dniem dzisiejszym nie ma już ani jednej stopy czarnogórskiej na bośniacko-hercegowińskim terytorjum.

W odrzuceniu tylnych straży serbskich, usiłujących powstrzymać pochód sprzymierzonych w dolinę Czarnej Driny austro-węgierskie pułki gen. Koevessa, które ciągnąc od Mitrowicy ku zachodowi wzięły szturmem ostatnie stanowiska Serbów na rzece Planina i Sucha planina, osiągnęły przedwczoraj obszar Rudnika i stanęły w odległości zaledwie 30 km. od Ipeku.

Pościg bułgarski, który na szerokim froncie od rzeki Drenicy aż do załomu Wardaru skierowany jest na dolinę Drinibrag, tu-

dzież miasta Djakova i Prizren, postępuje raźnie naprzód. Podczas gdy grupa wojsk niemieckich jest w toku przekraczania Cziczawica Planina, wojska bułgarskie zdobyły Crnojlewa planina i dzisiaj prawdopodobnie staną przed Prizrenem, od którego oddalone są o dzień silnego marszu.

Mędzy linią Ipek—Djakova—Prizren a morzem adryatykiem pozostanie Serbom w Albanii pas ziemi o szerokości 60 km., w którym mogłoby wojska swe uporządkować, gdyby zwycięzcy użyli do tego odpowiedniego czasu.

Walki o Monastyr.

Budapeszt (Tel. pryw.). „Pester Lloyd” donosi: Jak donoszą z Salonik do dzienników rosyjskich, oczekują w obozie sprzymierzonych w Salonikach większej walki o Monastyr. Najświeższe poruszenia Bułgarów wywołały poważną troskę w sztabie generalnym wojsk entente'y. Położenie dywizji angielskich, walczących pod Valandovo i Rabrovo pogarsza się w znacznej mierze. Pochód Bułgarów na Monastyr zagroziłby poważnie na skrzydle stanowisku francusko-angielskiemu pod Valandovo-Rabrovo. W ostatnich dniach odeszły w przyspieszonym tempie nowe formacje angielskie z silną artylerią w okolicę Monastyru, aby zapobiedz dalszemu naciskowi Bułgarów. Także z łona wojsk stojących na linii G ewgheli i Dorian wzięto posiłki do oddziałów przeznaczonych dla Monastyru.

Z Rabrova donoszą o zaciętej walce artyleryjskiej. Bułgarzy przygotowują się jawnie, aby przejść na tym punkcie do ofensywy. W ostatnich dniach wysadzono na ląd w Salonikach nowe wojska.

Dalej donoszą pisma rosyjskie, że części serbskiej armii północnej zostały wteozone poza granicę czarnogórską i tam złączyły się z oddziałami czarnogórskimi. Lewe skrzydło serbskiej armii północnej już prawie zupełnie poszło w rozsypankę i ogranicza się obecnie tylko do walk partyzanckich w górach.

Włoskie doniesienie o linii Wardaru.

Berlin. (Tel. pryw.) „Tag” donosi z Genewy: Wiadomości włoskiego pochodzenia z Salonik, że generał Sarraill w niezwykłym tempie przeprowadza odwrot swych wojsk na prawą stronę Czarnej rzeki. Uważa się powszechnie za objaw ostatniego wysiłku, by pomódz wojskom serbskim, operującym między Prilepem a Monastyrem. Wysiłek ten nie powiodł się.

Oficjalne kół wojskowe w Paryżu nie podzielają komunikowanego tam optymistycznego zapatrywania Sarraill'a, że uskutecznione przez niego zerwanie dwóch małych mostów uchroni jego siły przed atakami bułgarskimi na rzekę Czarną, albowiem cały sposób działania Anglików i Francuzów na wszystkich terenach nie budzi wielkich nadziei.

Prasa paryska stawia pytanie, jaką korzyść wyciągnie Anglia i Francja z zapowiedzianego rozpuszczenia pięciu najstarszych roczników greckich.

Niezadowoleni parlamentu francuskiego z dyplomacji ententy w Atenach dał wyraz jeden z członków partji Vivianiego: „Delcasse ustąpił, lecz jego nieszczęsne metody zbytecznych szczytan trwają dalej”.

O Besarabię.

Budapeszt (Tel. pryw.). „Pester Lloyd” donosi z Bukaresztu, iż założona tam została nowa Liga, pod hasłem, iż Rumunia winna kroczyć torami swej tradycyjnej polityki, streszczającej się w tem, aby stanąwszy po stronie państw centralnych odzyskać Besarabię.

Między członkami tej Ligi znajduje się znaczna liczba byłych ministrów i polityków, jak Marghiloman, Cantacuzeni i.

Wojna z Włochami.

Powody ostrzeliwania Gorycy.

Wiedeń (Tel. pryw.). Do „Politische Korespondenz” donoszą z granicy włoskiej, że „Corriere della Sera” zdradza właściwe powody ostrzeliwania Gorycy przez artylerię włoską. Według tego pisma — donosi „Pol. Korr.” — ostrzeliwanie zostało postanowione wówczas, gdy się dowiedziano, że w Gorycy niema już ani jednego Włocha, tj. irredentysty, lecz, że znajdują się tam sami Niemcy, Słowianie oraz Włosi, usposobieni lojalnie dla monarchii. Trzeba zważyć, że dziennik medyolański nie wypowiada tego w formie przypuszczenia, lecz, że z niezwykłą szczerością opowiada, co skłoniło sferę miarodajną do ostrzeliwania otwartego miasta”.

Opowiadania Cadorny.

Wiedeń (T. B.). Z kwatery prasowej donoszą: Włochy, 24. listopada. W nocy na 23. bm. oraz następnego dnia usiłował nieprzyjaciel za pomocą gwałtownych ataków zdobyć z powrotem niektóre zabrane przez nas ważne stanowiska. Także akcje rozpoczęte i poparte silnym ogniem artyleryjskim miały miejsce na Col di Lana, w odcinku Zagory i na wyżynach na północny wschód od Oslavji. Wszystkie te ataki zostały odparte wśród najcięższych strat nieprzyjaciela, który na wyżynie kota 188 m. zostawił więcej niż 300 zwłok. Nasza niezłamana ofenzywa została wczoraj na wyżynie Krasu w odcinku góry San Michele uwieczniona wspaniałym sukcesem. Szerokie i głębokie uromienienia między czwartym szczytem góry a kościołem w San Martino zostały zajęte, załoga otoczona i większość jej wzięta do niewoli. Zaraz potem obrzucił nieprzyjaciel ogniem artyleryjskim wszelkiego kalibru utraczone stanowiska i pod ochroną tego ognia zgromadził na południe od San Martino o obrzynie siły do kotrataku. Nasza piechota jednak stawiła silny opór na stanowiskach, do których szybko i sprawnie dotarła. Nasza artylerja skoncentrowała celny ogień na kolumny nieprzyjacielskie i rozprószyła je. W nasze ręce wpadło 514 jeńców, w tem wielu oficerów, nadto wielkie ilości środków żywności, amunicji i materjału wojennego.

Nieprzyjacielskie aparaty lotnicze rzuciły bomby na Arsiero, gdzie zrzuciły znaczne szkody i na Aba, gdzie zraniły 4 żołnierzy. Nasza eskadra powietrzna obrzuciła bombami nieprzyjacielskie pole lotnicze w Aisoviz-zo, inne, pozostające pod Aidussina oraz stacje w Fogersko, Aidussina, Reisenberg, i San Daniele. Aeroplany były, jak zazwyczaj, ostrzeliwane przez baterje obronne, powróciły jednak bez uszkodzeń.

Pomoc Japonii.

Wiedeń (Tel. pryw.). Według depeszy „Zeit” z Genewy, japoński minister wojny Ishii

niał się wyrazić wobec sprawozdawcy „Petit Parisien”: „Dotychczas nie wysłaliśmy żadnych wojsk do Europy, gdy jednakże nadarzy się sposobność, przystąpimy do rzeczy bliżej. Chwila jednakże nie nadeszła. Dotychczas nasze fabryki amunicji pracują dniem i nocą, a cała ich produkcja będzie dostarczona sprzymierzeńcom.

Porządek dzienny Sejmu węgierskiego.

Budapeszt (T. B.). Węg. B. Kor. Wśród przedłożeń ustawowych, które mają być przedłożone sejmowi, znajdują się wyjątkowe zarządzenia przeciw lichwie drożyznianej, dalej postanowienia o stosunkach prawnych względem nieruchomości w okolicach spustoszonych lub uszkodzonych wskutek operacji wojennej, dalej przedłożenie ministerstwa honwedów, które z pewnymi ograniczeniami dopuszcza zatrudnianie klasy wieku między 50 a 55 rokiem życia przy robotach wewnątrz kraju stojących w związku z wojną, następnie przedłożenie o uznaniu praw wiary mahometańskiej, sprawozdania ministerstwa finansów w sprawie umowy o eksploatacji części żródeł gazu ziemnego w Siedmiogrodzie i w sprawie projektu założenia centrali instytucji finansowych tudzież projektu statutu dla takiej centrali. Pierwszym przedmiotem obrad w pełnej izbie będzie zapewne przedłożenie o bezkarności dla rządu (Indemnitätsvorlage) za drugą połowę bieżącego roku budżetowego. Zawiera ono między innymi zarządzenia co do dodatków drożyznianych, które się ma udzielić urzędnikom państwowym i innym urzędnikom publicznym.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu” z dnia 29. listopada 1915.

Odnaczenia za zwycięstwo.

Berlin (Tel. B.). Cesarz Wilhelm nadał następujące odznaczenia dowódcom wojska niemieckiego na serbskim terenie wojny: Generał marszałek polny Mackensen mianowany szefem trzeciego zachodnio-pruskiego pułku piechoty Nr. 129, generał Gallwitz z mianowanymi a la suite piątego badenkiego pułku artylerji polowej Nr. 76, którego był komendantem; listę debowe do orderu pour le merite otrzymał generał Koesch, komenderujący generał korpusu rezerwowego i generał von Seekt szef sztabu generalnego grupy wojska generala Mackensena, order pour le merite otrzymał generał porucznik von Winkler, komendant dywizji.

Z pobytu Cochina'a w Atenach.

Berlin. (Tel. pryw.) „Tag” przynosi z Rotterdamu wiadomości, przybyłe tam z Aten: Z racy pobytu ministra Denys Cochina'a odbyły się tam uroczystości. W czasie nadzwyczajnego posiedzenia rady miejskiej przed ratursem zebrał się tłum ludności. Uchwalono nadać Denys-Cochin'owi w honorowe obywatelstwo miasta, przyczem przewodniczący wygłosił mowę, w której wspomniął o węzłach przyjaźni Grecji z Francją. Z racy tej urządził francusko-grecki Związek bankiet na cześć Cochina'a. Place i ulice miasta były wieczorem zświetlone iluminowane.

Na morzach.

Lugano (T. B.). Wiadomości prywatne dzienników włoskich donoszą z Sardynii o zatopieniu parowca francuskiego „Algier” przez austro-węgierską łódź podwodną w oddaleniu 25 mil na południowy zachód od Cap Sandalo. Miało wylądować 8 ludzi załogi.

Operacje pierwszej armii bułgarskiej

Pułkownik Armano w szef sztabu pierwszej armii bułgarskiej udzielił sprawozdawcom pism sprzymierzonych następujących informacji o operacjach swojej armii:

Pierwsza armia zajęła stanowiska na dwustu kilometrowym froncie od Dunaju aż do wyżyny Glasińskiej. Przeciw czterem dywizjom bułgarskim: skoncentrowali Serbowie 7 dywizji własnych, których gros zgromadziło się koło Pirotu. Naprzeciw Pirotu stanęła jedna tylko dywizja bułgarska, zajmując stanowisko wyłącznie defenzywne. Pozostałe siły bułgarskie działały przy pokonywaniu wielkich i ciężkich pochodów.

Należało rozwiązać trudny problem przeprawy przez góry. Serbowie nie znali bułgarskich punktów koncentracyjnych i nie spodziewali się, że przy niezwyklej nie pogodzie i nagle Bułgarzy wybiorą drogę przez przemyki bałkańskie. Pierwszy punkt przejścia w obszarze Zajeczaru zamykała twierdza Zajeczar. Druga droga prowadziła przez Święty Mikola i już od 50 lat nie była w użyciu. Trzeci wreszcie punkt wiadania się stanowił wąwóz Kadobogar, w języku tureckim „droga sędziów”, która również w wojskowym pojęciu uchodziła za niemożliwą do przeprawy.

Wobec tego główne siły serbskie skoncentrowały się przede wszystkim w obszarze Pirotu.

Dalej ku południowi rzucili Serbowie znaczne siły w obszar Vranja. Przed Zajeczarem stały dwie czynne i jedna rezerwowa dywizja, przed Pirotem 3 dywizje, zaś koło Vranja jedna dywizja serbska; inna jeszcze dywizja miała za zadanie strzedz przejść przez graniczne góry. Z powyższego stanu rzeczy wynika, że skrzydło serbskie, skierowane przeciw Bułgarom było bardzo silne i wsparte ponadto o twierdze Pirot i Zajeczar, podczas gdy centrum stanowiące niejako kordon, było słabe.

Pierwszym zadaniem Bułgarów było wymuszenie przejść przez graniczne przemyki. Forsowanie tych przejść powierzone zostało dwu dywizjom. Należy przy tem zauważyć, że serbska dywizja obejmuje 4 pułki, podczas gdy bułgarska 6. Sześcieliście choć z trudem zostały przemyki wzięte, tudzież poczynione wstępne kroki przeciw ważnemu punktowi węzłowemu, Kniażewcowi. Z Kniażewca prowadzi trzy drogi: jedna do Pirotu, druga przez Sokobanja do Aleksinaca, trzecia przez Leskovac do Niszu. Jedna dywizja operowała przeciw Kniażewcowi, zaś druga skierowała się na Pirot. Walka o Kniażewca była zażartą. Nadto operacje nasze utrudniał wylew Timoku, tak że dowód amunicji i żywności ciężko było w zupełności zawodzić. Niemniej jednak trudności zostały pokonane, a nadto dokonano ciężkiego do przeprowadzenia połączenia się ze sprzymierzonymi w obszarze Brza Palanka — Kladova, poprzez skaliste góry w obszarze Dunaju przez wysłanie jednej kolumny do Kladova, gdzie połączenie zostało uskutecznione. Kolumna ta zwróciła się następnie na południe ku Zajeczaru, zdobyła w zaciętych walkach tę twierdzę, a ponieważ prawie równocześnie został wzięty również Kniażewac, cała linia Timoku została opanowana. Po utracie Kniażewca groził o Serbom odcięcie odwrotu z Pirotu do Niszu, wobec czego Pirot musieli opuścić. W ten sposób pierwsza część naszego zadania została uskuteczniiona.

Drugą częścią zadania było opanowanie doliny Morawy. Z doliny Timoku prowadzą do doliny Morawy trzy drogi: z Kniażewca przez Svrlijg do Niszu, z Zajeczaru do Paracina i z Kniażewca przez Sokobanja do Aleksinca Paracina. Na drodze z Sokobanja do Aleksinca napotkaliśmy na gwałtowny opór i jakkolwiek teren był tu dla nas korzystniejszy niż dla Serbów, mogliśmy czynić tylko powolne postępy. Również w kierunku Paracina—Svrlijg musieliśmy stoczyć ciężkie walki. Posiłki z Sokobanji, tudzież dwa nowe ataki doprowadziły nas do wzięcia ważnych wzgórz i otwarły nam drogę do Svrlijg. Teraz dopiero można było osiągnąć dziesiątą dywizję ze św. Mikolaja, odrzucić Serbów ze Svrlijg i obsadzić góry na północ i północny wschód od Niszu. W tym samym czasie przyszło do wielkiej bitwy koło Arzibaba.

Do obrony Niszu pozostawili Serbowie na drodze Nisz — Bela Palanka 4 pułki, oparte o silne zdławna przygotowane górskie stanowiska. My jednak sforsowaliśmy Nisz od strony północno-wschodniej w linii Kniażewac—Arzibaba. Po trzydniowej ciężkiej walce zdobyły dwie nasze dywizje ważne serbskie stanowiska na Gulsjanska Planina, zaś nasza artylerja zwałażyla północne i północno-wschodnie fortyfikacje. Wschodnie forty Niszu nie brały udziału w walce, gdyż miasto zdobyte zostało od strony północnej.

Nisz został dla Serbów stracony. Serbska dywizja Timoku wycofała się poza Nisz. W ten sposób droga do doliny Morawy stanęła otworem, a druga część zadania pierwszej armii bułgarskiej spełniona.

KRONIKA

Listopadowa rocznica. W dniu dzisiejszym. oprócz uroczystego nabożeństwa w kościele Maryackim odbyły się także w wielu innych kościołach krakowskich, w których uczestniczyła liczna publiczność. Równocześnie w godzinach między 8 a 10 rano odbyły się nabożeństwa dla młodzieży wszystkich szkół krakowskich. Nabożeństwa odprawili XX. Katecheci, którzy też wygłosili do młodzieży okolicznościowe przemówienia, w których podniesiono, że Opatrzność Boża, mająca w rękę losy wszystkich ludów, wymierzy sprawiedliwość ciężko doświadczonemu narodowi polskiemu i wysłucha próśb naszego hymnu narodowego: „Ojczyznę, wolność, racy nam wrócić Panie”. Młodzież wszystkich szkół krakowskich miała dzień dzisiejszy wolny od nauki szkolnej.

Nasz feljeton. W jutrzejszym popołudniowym wydaniu „Głosu Narodu” rozpoczyna druk odczytu profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Dra Maurycyego Rudzkiego pt. „Astronomia w starożytności” wygłoszonego w auli uniwersytetu na rzecz głodnych w Warszawie.

Z Resursy urzędniczej. Uprasza się uprzejmie P. T. Członków Resursy, poszukujących węgla, o łaskawe przybycie do lokalu między godz. 7 a 8 wieczorem w celu porozumienia się i wdrożenia wspólnej akcyi dla natychmiastowego zaopatrzenia się w węgiel.

HURTOWNIA

Spółka z ogr. odpow. w Krakowie

Plac W.W. Świętych 1. 11

poleca

Przedsiębiorstwom handlowym

Masło duńskie tłuste, mało solone w beczkach po 51 kg.

Ryby morskie suszone, solone w balach po 50 kg.

Sardynki norweskic iportugalskie w skrzynkach po 100 puszek.

Oferły na żądanie.

2075

„GŁOS NARODU”

Czwartek tygodnia pracy dziennikarskiej i ciągłego postępu mieć będzie wkrótce za sobą

codzienne pismo polityczne bezpartyjne, które jako program postawiło sobie: wypracowywanie rodzimych sił w narodzie, a w szczególności

dziewięć i rozwój żywiołu chrześcijańsko-polskiego w naszych miastach, i osnucie koła przyjaciół, którzy skupiają się przy tym pro-

gramie, pozwalają na nieustanne doskonalenie się. Dzięki temu

wobec wojny światowej

może „Głos Narodu” stanąć na wysokości dziennikarskich zadań, dając

Czytelnikom swym bogaty i najpoważniejszy źródło czerpania ma-

teriału informacyjnego w telegramach, listach i artykułach. Znaczne roz-

szerzenie łamów przy dwurazowym wydaniu dziennika umożliwia szyb-

kie i pełne odzwierciedlenie całego ogromu zdarzeń, jakie niesie prze-

tomowa chwila obecna. Na te tego przelotu wyłaniająca się na nowo

sprawa polska

w swym szerokim międzynarodowym znaczeniu jest od początku

wojny przedmiotem szczególnej bacnej uwagi „Głosu narodu”, który

notuje wszechstronne fakty i objawy jej rozwijania się i zapisuje skrzep-

nie głosy opinii obcej, mogące być wskazówkami dla ustosunkowania się

przyszłości. Równoległe z tem „Głos Narodu” najżywszą uwagę poświęca

edukacji kraju

nawiedzonego zniszczeniem wojny i opiekę nad ludnością, dotkniętą

jej klęskami, łącząc troskę o dzień dzisiejszy z wytyczoną czujnością

wobec jutra

„Nic nad dobro narodu” Temu wskazaniu postępuje wiernym dzien-

nik, który nigdy nie stał na usługach partji i który, który zawsze

oceniał zjawiska naszego życia pod kątem interesu całości i w służbie

najczystszych ideałów narodowych uprzywilejował swą rację i siłom.

Zakończenie to odbija się w doborze sił i siłach, które

stała lub przyciędnie grunują się przy „Głosie Narodu”. W ciągu

wojny zabierali głos w różnych sprawach, lub zamieścili swe prace:

Dr Klemens Bąkowski, Prof. Fr. Bujak, E. Bujnowski, X. Prof. Ant.

Bystrzyński, A. Cholewicki, S. Chmurkowski, Dr Fr. Duda, Dr

Ted. St. Grabowski, Jan Grzegorzewski, Inż. Tadeusz Hajajewicz,

Prof. Z. Jachimiecki, X. Janicki, Prof. St. Jentys, Jan Kaszowicz, Dr

Wilhelm Kabi, X. L. Kasprzyk, Prof. W. Klecki, Dr L. Kolankowski,

Dr Feliks Koneczny, Prof. St. Kutrzeba, Dr Antoni Korczyński, X. Dr,

Korzonkiewicz, Red. Fr. Krysiak, Poseł Zygmunt Łasocki, Dr Ernest

Łuniński, Jan Matyasik, X. Prof. Michalski, Wilhelm Mitralski, Dr

Er. Momidowski, Dr J. Muczkowski, Prof. Fryderyk Müller, Inż.

Tadeusz Niezielski, Prof. Kazimierz Rogoyski, Prof. M. Rosiworowski,

Prof. W. Rubczyński, Dr Mikołaj Rudnicki, X. Dr Stanisławski, Win-

centy Stroka, Prof. Wacław Sobieski, Prof. St. Surzycki, Dr J. Ujeyski,

Prof. L. Wachholz, Dr H. Wielowieyski, Roman Wydzyski, X. Adam

Woronicki, X. Prof. Kazimierz Zimmerman

„GŁOS NARODU” rozpoczyna szeregiem własnych kores-

pondentów w kraju i na obczyźnie

„GŁOS NARODU” zamieszcza szybkie i dokładne sprawozda-

nia z obszarów Polski, nawiedzonych wojną

„GŁOS NARODU” daje barwne opisy walk naszych bohater-

skich Legionów.

Wymowny detal powieściowy przynosi zajmującą i dobrą lekturę

na wolne chwile.

Przedpłata wynosi w Krakowie miesięcznie Koron 2, kwartalnie 6,

za odosobienie do domu dopłata miesięczna 60 hal. Na prowincji

zaliczanie z dwurazową wysyłką Kor. 3-30, z jednorazową 2-70.

Wskazywanie z dwurazową wysyłką Kor. 9-80, z jednorazową Kor. 8.

Adres Administracji: Kraków, ul. św. Tomasza, 25.

Em. Jac. Friedmann & Bracia

Tassauerska fabryka papieru i zastępstwo fabryk papieru

Berno, Morawa.

Największy skład papierów do pisania, druku, kancelaryjnych, kartonów, kolorowych i conceptowych dla drukarni, następnie papier Cellulose, Shealings, Superior i pakowy Hawana, jakoteż i papiery adjustowane dla wszystkich branż. Próbkę wszystkich znajdujących się na składzie papierów na żądanie bezpłatnie i franko.

Nowsze wydawnictwa Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie.

- Kaczmarczyk Ks. Dr. Ewangelie. Studium krytyczne. Cena egzempl. broszurowanego K. 7.— z przesyłką K. 7.55. Cena egzempl. oprawionego K. 8.20 z przesyłką K. 8.75.
  - Mazurek Ks. Kazania o prasie katolickiej. Cena egzempl. broszurowanego K. 3.60 z przesyłką K. 4.05. Cena egzempl. oprawionego K. 4.60 z przesyłką K. 5.05.
  - Popiel. Ks. W. Arcybiskup warszawski, Pamiętniki. Dwa tomy. — Cena K. 6.—, z przesyłką K. 6.55.
- Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Abaridowe artykuły kosmetyczne

jak również wszystkie inne warszawskie należą do Składu głównego: K. MIKLASZEWSKI, PL. DOMINIKANSKI L. 1. 1644 Ceny wyłazne.

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu” Sp. z Ogr. odp.

Krawieczyznę damską

i bieliznę nową, oraz wszelkie reparacje przyjmuję i wykonuje starannie po możliwie niskich cenach

Wiktorya Podbielska krawieczyni

ul. Poselska 1. 20, parter, (oficyny).

Zakład św. Józefa

dla osieroconych chłopców fundacyi Piotra Michałowskiego

Rok założenia 1848. Rok założenia 1848.

w Krakowie, ul. Karmelicka 66.

Telegramy: Józefci, Kraków.

poleca

Rośliny doniczkowe i dekoracyjne, bukiety, wieńce ze sztucznych kwia-

tów, wszelkie wyroby w zakresie kwieciarstwa wchodzące.

Drzewka owocowe karłowe i pienne, porzeczki, agresty, maliny, krzewy

ozdobn. mahonie, magnolie, cisy kuliste, bzy białe i lilowe, tujy,

świerki srebrne i złote, półkuliste i piramidalne, róże Poliany sztamowe,

róże kirzaczaste w różnych gatunkach, dętoje białe i różowe. — Masz

ogrodnicza najlepszego wyrobu. Specjalność: Biuszcze wielkoistne i bar-

winek do obsadzania grobów, cyklameny, chryzantemy zwykłe i japońskie.

Zamówienia wykonuje się odwrotną pocztą. — Cenniki na żądanie.

Spółka Fakturowa w Krakowie

Stow. zarejestr. z ogr. poręką 2036

ul. Podwale L. 7, oraz Filia w Tarnowie ul. Targowa 1.

przyjmuje wkładki oszczędności na książeczki i w rachunku bieżącym za oprocentowaniem po

5%

licząc od dnia złożenia.

Wypłaca większe kwoty bez wypowiedzenia.

Podatek rentowy opłaca Spółka z własnych funduszy.

Wojenna Centrala handlowa w Krakowie

poszukuje odpowiedniego kandydata na kierownika (szefa)

Oddziału dla spraw aprowizacji kraju w środki spożywcze i niezbędne artykuły gospodarstwa domowego.

Wymagane są: wyższe wykształcenie ogólne i fachowe kupieckie, oparte o wieloletnią praktykę w wielkich przedsiębiorstwach handlowych z działu spożywczego i kolonialnego, gruntowna znajomość towarów i rynków towarowych w tym

dziale, wreszcie znajomość języka polskiego i niemieckiego, o ile

możliwość także rzyckiego w słowie i piśmie.

Otęty z dołączeniem życiorysu (wyszczególnić odbyte studia i zajmo-

wane stanowiska zawodowe), odpisów świadectw i z podaniem referencyj

na ręce Dyrekcji Wojen. Centrali handl. w Krakowie, pl. Szczepański L. 8.

2049

PORTRETY CESARZA FRANCISZKA JÓZEFA I.

artystyczna reprodukcja kolorowana, naklejona na płótnie do zmywania w ramach gustownych 90/70 cm. K. 15— i 18— i t. d. — Wielkość 65/52 cm. K. 10 i 12—

KRZYŻE do wieszania artystyczna rzeźba na drzewie Kor. 14— i 17—

poleca:

STANISŁAW RĄB

handel artykułów religijnych obrazów i ram.

Kraków, Sławkowska 4, vis a vis hotelu Saskiego.

STOLARNIA MASZYNOWA JOZEFA PASIONKA W JAŚLE

poszukuje zdolnych stolarzy meblowych i budowlanych. Płaca dzienna od 5—10 K.

Zajęcia na dłuższy czas, ewentualnie stałe. 1720

T. Cieśliński w Przemyśle HURTOWNY

SKŁAD WIN

ZAPRYSIĘŻONY DOSTAWCA WIN MSZALNYCH

Wina stołowe węgierskie i austriackie doszły do szalonych cen wobec tego zakupił w paśmie gór taksjako-hegelajskich magnacie

starsze roczniki i oferuję:

Samorodny mszalny aromatyczny pełny posiadający po Kor. 2.00 — 2.20, za 1 litr w beczce. — Tokaj 2 puławy kuracyjny słodki

K. 5.50, Tokaj 3 puławy kuracyjny słodki K. 7.00, Cogniak medy-

cynalny „Contro” flaszką K. 6.50.

Redaktor odpowiedzialny i kierujący Roman Woyczyński.

Księgarnia G. Gebethnera i Ski

w Krakowie Rynek główny L. 23.

otrzymała z Warszawy

TYGODNIK ILUSTROWANY

wszystkie numery za czas od 1. lipca b. r. po dzień dzisiejszy.

Ze względu na wysokie koszty transportu podwyższono prenumeratę

w Krakowie na K. 28.80 rocznie półrocznie K. 14.40, kwartalnie K. 7.20.

na prowincji na K. 33.60 rocznie półrocznie K. 16.80, kwartalnie K. 8.40.

DOSTAWCA NADWORNY

A. HAWEŁKA

W KRAKOWIE

poleca

znakomitą Herbatę Rangalla, Kompoty, Konfitury, Marmolady, Jarzyny, Sucharki szwajcarskie, Ryż szwajcarski w litrowych puszkach czysty lub z mięsem (Risotto). Koniak leczniczy — Wina taksjako — Malaga.

TELEGRAMY: HAWEŁKA KRAKÓW.

Poszukuję kupna

Kamienicy

w Wielkim Krakowie

Łaskawe zgłoszenia z podaniem ilości ubikacji, ceny, długości i t. d. przyjmuje z grzeczności Administracja „Głosu Narodu” dla T. K. — Pośrednictwo wykluczone.

PRYWATNE

KURSY PRAWNICZE

udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. — Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcje na żądanie.

Zgłoszenia od 3—5 popołudniu

Dr Kazimierz Kucharczyk

Kraków, Loretańska L. 3.

1) Żywot Chwalebnego Sługi Bożego

O. STANISŁAWA PAPCZYŃSKIEGO

Założyciela polskiego zakonu OO. Maryanów, spowiednika Innocentego XII Papieża, kaznodziei i kapelana oraz doradcy Jana III, Patrona wojny znekanych i Apostoła nabożeństwa za dusze na wojnie poległych rycerzy polskich, wielkimi cudami sławnego

CENA 3 KORONY.

2) Księga Powstańcy CENA 60 h.

oba dzieła na czasie — pióra

JÓZEFA STANISŁAWA PIETRZAKA.

Do nabycia w krakowskich księgarniach: Gebethnera i Sp. w Ryнку oraz w księgarni katolickiej Dra Miłkowskiego Floryańska L. 1.

Wszelkie roboty ręczne, z zakresu szycia bielizny kościelnej — szycia ornatów, kap, haftów złotem, oraz naprawianie starych

szat liturgicznych

wykonuje pracownia „Związku pracy polskich kobiet” pod fachowem kierownictwem, po najniższych cenach 1621

w Krakowie ulica Bracka L. 8, I. piętro.

Wielki wybór

Pierników miodowych i kruchych

Specjalność:

piernik litewski przekładany.

Kuracyjny miód ciśniony z plasterów.

poleca Eugeniusz Chodziński

Łobzowska 6. 1869

Fortepiany i pianina

Wolska 7, parter

kupuje Skład fortepianów Heleny Smolarskiej. - Zgłoszenia listowne

Wolska 5, II p. 1876

Kawy palonej

- najlepsza mieszanka -

Najlepsza mieszanka za 1 kg. Kor. 4.70

San Jago } 4.80

Perłówka } 4.80

Caracas } . . . . . 5.—

Quatemala } . . . . . 5.—

Portorico } 5.05

Jawa } 5.05

Jamajka } 5.10

Honduras } 5.10

Mocca } 5.30

Ceylon } 5.30

Kawa niepalona, herbata i ka-

kao na każdą cenę, żądajcie cen-

ników szczegółowych. — Wysyłam

w pakietach pocztowych po 4³/₄

kg., albo koleją nieopłaconą, z

oczeniem za zaliczką. Dziennie

wypala moja palarnia do 5.000 kg.

kawy.

Zentral Amerikanischer Kaffee Import

M. KNELLER

Wien V. Ziegelofengasse 23 c.

Telefon 55/03 Rok założenia 1889.

Kościelny

1102

lat 29, wolny od wojska, z bar-

dzo dobrimi świadectwami od

OO. Salezjanów, poszukuje posady

zakrystyana przez biuro po-

średnictwa pracy przy Komitecie

doraźnej pomocy dla ewakuowa-

nych Kraków, ul. św. Tomasza 37.

Chrześcijańska

Spółka handlowa

(drobnych kupców)

ul. Jagiellońska 9

poleca świeży transport

masła duńskiego i ku-

chennego, sery zwykłe,

jabłka kuchenne i dese-

rowe w wielkim wyborze.

Ceny niskie!

Wiadomości o zaginionych.

Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz.

Należytość należy nadesłać z góry.

Ktoby miał jakiegokolwiek

bądź wiadomości gdzie znaj-

duje się syn mój

Antoni Siatka

żołnierz 13 pp., który walczył

ostatnio w Karpatach, raczy łaskawie mi donieść pod adre-

sem: W. Siatka, Kraków, ul.

Starowiślna 1. 38.

STEFAN POWROŃNIK

kapral 35 p. obr. kraj. poszukuje